

Покліч Волі

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №14 (141)
ВЕРАСЕНЬ 2013 ГОДА

ПОГЛЯД РЕДАКТАРА

ПАТРЭБА Ё ПЕРАМЕНАХ

Ці зважалі вы на тое, наколькі развіццё грамадства нагадвае прыродныя працэсы. Ва ўсім тая ж цыклічнасць – часы грамадскага ўзрушэння змяняюцца пэўнай стабільнасцю, якая перарастае ў застоі, што спараджае ўсё тую ж патрэбу ў пераменах.

Але ж перамены пераменамі, ды толькі ў кожнай краіны яны свае. Перамены ў краінах Захаду розняцца ад нашых, ці ні гэтак жа, як поўнач розніцца ад поўдня. Людзі дэмакратычных краінаў не вырашаюць праблему штодзённага выжывання, калі не ведаеш, чым накорміць дзяцей, што ідуць у школу і што паесці самому, бо дзеля падрыхтоўкі дзіцяці да школы ці садка прыйшлося выкласці ледзьве ні палову свайго заробку.

Прадавачка нарвежскага супермаркета, што атрымлівае 5 тысячаў даляраў у месяц не задаецца такім пытаннем, бо на харчаванне яна выдаткоўвае ўсяго 15-20 % ад заробленага і побытавым плане можа дазволіць сабе куды больш чым сярэднестатыстычны беларус.

І гэта не таму, што Нарвегія непанесла ў часы Другой сусветнай вайны гэтулькі ж стратаў, колькі

Беларусь. Справа ў іншым – справа ў дэмакратыі, якая адкрывае шляхі да здаровага сэнсу і дабрабыту, які без таго сэнсу папросту немагчымы.

Сёлета на абшарах былога СССР Беларусь займае першае месца па індэксе росту цэнаў. Гэта вынікае з афіцыйных дадзеных, якія з'явіліся на сайце Нацыянальнага статыстычнага камітэту Рэспублікі Беларусь.

Са студзеня па ліпень уключна цэны на спажывецкія тавары ўзраслі ў Беларусі параўнальна з гэтым жа пэрыядам 2012 году на 20,5%. Паводле гэтага паказніку наша краіна значна адарвалася ад сваіх партнёраў па Садружнасці. У Азербайджане кошты за той жа перыяд выраслі на 2, 1 %, у Арменіі – на 4, 7%, у Казахстане – 6, 4 %, у Кыргызстане – на 7, 8%, у Расеі – на 7. 1%, у Таджыкістане – 6%....

Асабліва гэта кідаецца ў вочы, калі

параўноўваць становішча ў Беларусі з суседняй Украінай, дзе кошты нават знізіліся на 0, 4%.

І справа тут у тым, штоў нас няма канкурэнцыі. Ейная адсутнасць і выклікае эксплуатацыю спажывцоў, якім можна прадаць тавары за любую цану.

Беларусь ніколі раней ня мела такой таннай расейскай нафты, як сёлета. Здавалася б, у эканоміцы мусіць адкрыцца другое дыханне, а цэны мусяць пайсці ўніз.

Звярніце ўвагу – адна тона нафты абыходзіцца дзяржаве ўсяго ў 380 даляраў. А цана аднаго літра бензіну для пакупнікоў наблізілася да даляра, то бок за тону бензіну з кіроўцаў дзяруць амаль тысячу даляраў. Вось і ўвесь бізнес.

Скажыце, вам падабаецца такая сітуацыя? Мне – не. Тады можа настаў час для пераменаў?

Рэдактар

Партал твайго раёна: <http://vicebskreg.by>

ШЛЯХАМІ МІЛАСЭРНАСЦІ

САБРАЦЬ СРОДКІ ДЛЯ МАСТАКА АЛЯКСЕЯ БІЗУНОВА

У Віцебску арганізаваны збор фінансавых сродкаў для дапамогі 24-гадоваму мастаку і музыку з Віцебскага раёна Аляксею Бізуну.

З маладым чалавекам, які адправіўся працаваць у Мексіку, адбыўся няшчасны выпадак.

У Аляксея ў трох месцах зламаны хрыбетнік, акрамя таго мноства іншых пераломаў. Ягоны стан лекары ацэньваюць як цяжкі. Родныя збіраюць сродкі для паездкі ў Мексіку, так як хворага нельга транспартаваць.

Усе неабыхавыя грамадзяне могуць

перавесці сродкі на рахунак у аддзяленне № 200/107 філіяла № 200 "Беларусбанка".

Код УНП 300229956.

Нумар МФО 150801635.

Асабісты рахунак № 8400900000464 USD.

Кіркавец Святлана Міхайлаўна (маці Аляксея).

Грошы на гэты конт трэба пералічваць у далярах, да 10 кастрычніка.

Тэлефон маці Аляксея: +37529-593-87-57 (МТС).

Па матэрыяле
<http://news.tut.by>

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

НА СВІНАКОМПЛЕКСЕ «ЛУЧОСА» – ЗНЯТЫ КАРАНЦІН

Пра гэта паведаміла «СБ» (№ 174 ад 17 верасня 2013 г.) са спасылкай на першага намесніка дырэктара Дэпартамента ветэрынарнага і харчовага нагляду Мінсельгасхарча, галоўнага дзяржаўнага ветэрынарнага інспектара Юрыя Піваварчыка.

Пры гэтым раней уведзеныя забароны застаюцца ў сіле. У буфернай зоне дзейнічае жорсткае абмежаванне перамяшчэння свіней, прадукцыі свінагадоўлі і забарона на яе рэалізацыю на рынках для грамадзянаў, прадпрыемстваў і індывидуальных прадпрыемстваў. Выключэнне складаюць мясакамбінаты і спажывааперацыя пад строгім кантролем ветслужбаў.

29 жніўня адмысловай пастановай Саўміна № 758 зацверджаны дадатковыя меры па ліквідацыі захворвання. У краіне створаны штаб

падкіраўніцтвамвіцэ-прэм'ера Міхаіла Русага, які надзелены правам уносіць прапановы аб прыняцці экстраных нарматывных актаў. Свінакомплексы і асабістыя падсобныя гаспадаркі цяпер будуць забяспечвацца толькі айчыннымі камбікармамі, якія прайшлі адпаведную тэрмічную апрацоўку. Мінсельгасхарч, Міністэрства аховы здароўя, Мінгандлю і Дзяржстандарт надзяляюцца правам праводзіць пазапланавыя праверкі рынкаў і гіпермаркетаў. На 6 месяцаў пасля забой забаронена ўтрыманне свіней на асабістых падворках паблізу ачагоў

выяўленай інфекцыі.

Да 1 кастрычніка аблвыканкамам і Мінгарвыканкаму даручана распрацаваць сістэму прафілактычных мераў па недапушчэнні распаўсюджвання АЧС. Штаты аддзелаў ветэрынарыі павялічаць. Да вясны будуць набыты 118 дэзінфекцыйных устаноў - па кожнай у раён, 122 спецаўтамабілямі для ветслужбаў, камплекты лабараторнага абсталявання і крэматыры для знішчэння трупаў жывёлаў.

На працягу месяца Мінюст і

“Покліч волі” ў Інтэрнэце

Зараз наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org/>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/poklicz_voli.html, што у каталагу “Пэрыёдыка” для далейшага выкарыстання яшчэ да з’яўлення газеты на паперы.

КУЛЬТУРА

ЖЫВАПІС СА ШМАТКОЎ

Віцебскі абласны конкурс ласкутнага шыцця “Здраўнёўская палітра - 2013” з фестывалю рэгіянальнага вырас у міжнародны

У гэтым конкурсе прынялі ўдзел больш за 50 мастакоў - майстры квілту з Лёзна, Бешанковічаў, Браслава, Верхнядзвінска, Глыбокага, Гарадка, Докшыцаў, Ушачаў, Шаркаўшчыны, Оршы і Наваполацка, а таксама студэнты віцебскіх універсітэтаў і каледжаў з мастацкім профілем. Сваё мастацтва прадэманстравалі і майстры ласкутнага шыцця з Расіі, Украіны і Латвіі.

Тэмай конкурсу ў гэтым годзе сталі “Фарбы восені”. Намінацый было некалькі: лапікавае шыццё, лапікавая пластыка, арт-квілт, касцюмы і аксэсуары. Са звычайных шматкоў тканіны майстрыхі ствараюць рукатворныя шэдэўры: пано, карціны, каралі, завушніцы, сумкі, сукенкі, інтэр’ерных лялек...

Гран-пры конкурсу атрымаў арт-квілт “Восеньскія карункі” - калектыўная праца майстрых народнага клуба ласкутнага шыцця “Рошва” Цэнтра рамёстваў і нацыянальных культур (Полацка).

1-е месца ў намінацыі “Касцюмы і аксэсуары” - калекцыя “Лета”. Аўтар Людміла Ціханава (Віцебскі дзяржаўны прафесійна-тэхнічны каледж).

2-е месца ў намінацыі “Абрэзкавая пластыка” - інтэр’ерная лялька “Восень, рыжая сяброўка”. Аўтар Алена Лісоўская (Віцебскі каледж культуры і мастацтваў).

Падвядзенне вынікаў свята-конкурсу адбылося ў дворыку рэпінскіх музея-сядзібы. Пераможцы ў розных намінацыях атрымалі дыпломы і падарункі - бытавую тэхніку і касметыку. Урачыстае ўзнагароджанне стала фінальным акордам свята. А напачатку для гасцей зрабілі экскурсію па “Здраўнёва”, якое ў апошні час усё часцей прымае розныя фестывалі і пленэры.

Паводле: TUT.BY

Ян Сведка

ПАМЯТАЙМА

ДЗЕНЬ БЕЛАРУСКАЙ ВАЙСКОВАЙ СЛАВЫ

8 верасня 1514 года нашы продкі перамаглі ў адной з самых значных бітваў таго часу — пад Оршай.

На пачатку 90-х у гэты дзень вайскоўцы прымалі ўрачыстую прысягу на вернасць Беларусі. За Лукашэнкам свята стала не проста неформальным, а нават пераследаваным.

У нашай даўняй гісторыі няма іншай падзеі, якая б стала падобным сімвалам.

Гэта вялікая перамога над намнога большым маскоўскім войскам, здабытая ў абарончай вайне, на сваіх землях і сваёй жа арміяй, кіраванай сваім гетманам.

3 прыходам А. Лукашэнка ды яго курсам на рэінтэграцыю з Расіяй стаўленне да бітвы дыяметральна змянілася.

Мясцовыя адэпты «тры-адзінарускасці» зноў узняліся цвердзіць, быццам бітва пад Оршай не вартая і памяці, бо была... «братазабойчай».

Для трубадураў «Вялікай Расіі» агрэсія Масквы супраць Вялікага Княства была справядлівай

барацьбой за «ўз'яднанне» зямель Русі ў адной дзяржаве. Але акурат Аршанская бітва і бурыць падобны тэзіс пра праваслаўе як падставу таго «адзінаства» ды справядлівы характар войнаў «за ўз'яднанне».

У XVI ст. для нашых продкаў было натуральным не толькі помніць пра перамогу пад Воршай, але і ганарыцца ёю.

Праваслаўны летапісец дзякаваў гетману Астрожскаму за тое, што яго стараннямі «маскоўскага ворага пабілі», і ставіў масквітаў у адзін шэраг з бусурманамі. У эпоху жорсткага супрацьстаяння з Масквою сечу 1514 году часта згадвалі ў гераічным кантэксце, называючы «вялікай бітвай Аршанскай».

Менавіта бітве пад Воршай выпала асаблівая роля ў фармаванні сучаснай беларускай тоеснасці.

“Наша ніва”

ДЗЕНЬ НАЦЫЯНАЛЬНЫХ СІМВАЛАЎ

22 гады таму, 19 верасня 1991 года, гістарычная сімволіка была прызнана дзяржаўнай.

Нацыянальная сімволіка заставалася дзяржаўнай да Ганебнага рэферэндуму 1995 года, калі замест яе вярнулі каланіяльныя савецкія сімвалы.

Раней бел-чырвона-белы сцяг і герб «Пагоня» былі сімваламі Беларускай Народнай Рэспублікі — першага дзяржаўнага ўтварэння, што абвясціла сваю незалежнасць ад іншых краін і выкарыстоўвала азначэнне «беларускі».

Герб «Пагоня» — ваяр з узнятым мячом на белым кані ў чырвоным полі — вядомы ў Беларусі з глыбокай старажытнасці.

У якасці дзяржаўнага герба Княства Літоўскага, старажытнай беларускай дзяржавы, яе пачаў выкарыстоўваць вялікі князь Віцень у канцы XIII ст. Выявай «Пагоні» ўпрыгожаныя ўсе дзяржаўныя дакументы

тагачаснай Беларусі, старонкі «Літоўскай Метрыкі» і «Статутаў».

Бел-чырвона-белы сцяг у сённяшнім выглядзе, у адрозненне ад «Пагоні», мае канкрэтнага аўтара. Сцяг стварыў у 1917 Клаўдзіў Дуж-Душэўскі.

У снежні 1917 у Мінску падчас Усебеларускага з'езда бел-чырвона-белы сцяг ужо адзінадушна прызнаваўся нацыянальным сімвалам Беларусі. Ён стаў дзяржаўным сцягам Беларускай Народнай Рэспублікі.

За саветаў ж сцяг быў забаронены. Чырвона-зялёны сцяг прыдумалі сталіністы. У канцы 1940-х Сталіну спатрэбілася стварыць сцягі саюзных рэспублік СССР, асабліва тых, якія былі членамі ААН. Яны былі выраблены на аснове сцяга савецкай імперыі. Гэты сцяг і зацвердзілі ў 1951.

ЗДАРЭННІ

ВЫКРАДЗЕНУЮ МАШЫНУ ЗАТРЫМАЛІ

5 верасня ў пасёлку Кіраўскі неўсталяваны злачынец з двара прыватнага дома здзейсніў крадзёж аўтамашыны "Аўдзі А-6".

5 верасня ў 20 гадзінаў 50 хвілінаў у Віцебскі РАУС звярнулася жыхарка пасёлка Кіраўскі 1985 года нараджэння. Жанчына паведаміла, што ў перыяд з 17 гадзінаў 30 хвілінаў да 20 гадзінаў 30 хвілінаў неўсталяваны злачынец з двара яе дома здзейсніў крадзёж аўтамашыны "Аўдзі А-6".

У 21 гадзіну 10 хвілінаў у ходзе рэалізацыі спецплану "Перахоп" паказаная аўтамашына пад кіраваннем жыхара Віцебска 1990 года

нараджэння, затрыманая міліцыянтамі Кастрычніцкага РА Дэпартаменту аховы каля дома на вуліцы Праўды ў Віцебску.

Папярэдне ўстаноўлена, што апошні ў перыяд каля 20 гадзінаў, скарыстаўшыся раней выкрадзенымі ключамі, здзейсніў угон дадзенай аўтамашыны.

6 верасні па дадзеным факце ОСК ўзбуджана крымінальная справа па арт. 214 ч. 1 КК.

<http://uvd.vitebsk.by>

ПАРАДОКСЫ ГАСПАДАРАННЯ

ЗАМКНЁНАЕ КОЛА

На Віцебшчыне папулярны ў народзе ласунак - кукурузу - у крамах днём з агнём не адшукаеш. Таму шмат хто ў пагоні за смачнымі катахамі не грэбуюць крадзяжом з палёў. Дарэчы, згодна з заканадаўствам, нават за пару сарваных "для сябе" катахаў можна расстацца з немалой сумай - да 3 млн. рублёў.

Між тым кукурузу можна было б пастаўляць на прылаўкі гандлёвых аб'ектаў, роўна як бульбу ці моркву. Але пакуль гэтым пытаннем папросту ніхто не цікавіўся.

Вось і прыходзіцца сельгас-прадпрыемствам змагацца з несунамі ўсімі магчымымі сродкамі.

Арцём Казакевіч, дырэктар камунальнага сельгас-прадпрыемства "Эксперыментальная база" Тулава":

-Калі іх ловяць, яны кажуць: "Мы для сябе". На наступны дзень мы сустракаем яе каля крамы, дзе яна незаконна прадае катахі.

Каб абараніць ўраджай, у гаспадарцы вымушаны ісці на хітрыкі: прыбіраюць

раней тэрміну на палях, размешчаных бліжэй да горада, скошваюць аддарогі, ўносяць гноявую жывжку, каб непанадна было хадзіць.

Толькі за мінулы тыдзень у Тулава злавілі дваіх кукурузных злодзяў. У міліцыю, праўда, не павялі, але з заканадаўствам азнаёмілі.

Але што ж рабіць, калі кукурузы вельмі хочацца, а ў крамах яе не адшукаеш?

Знайсці не слоікавыя, а звычайную кукурузу ў віцебскіх крамах - проста нерэальна. Хіба што на рынках. Між тым пастаўляць на прылаўкі гандлёвых аб'ектаў кукурузу, роўна як бульбу ці моркву, можна без асаблівых праблем. Але, як паведамілі ў Камітэце

па сельскай гаспадарцы і харчаванні Віцебскага аблвыканкама, гэтым пытаннем ніхто не цікавіўся і не займаўся.

Эканамічны парадокс: попыт ёсць, а прапанова адсутнічае. Ад продажу ў крамах цукровых катахоў маглі б атрымліваць рэальную прыбытак, ды і кансерваванне беларускага прадукту прынесла б выгоду. Вось толькі на палях па-старому вырошчваюць кармавую кукурузу, якую працягваюць красці жыхары, з якімі працягваюць змагацца сельгаспрадпрыемствы - замкнёнае кола атрымоўваецца.

<http://news.tut.by/society/366253.html>

КАМУНАЛЬНІКІ НЕ ВЫВОЗЯЦЬ СМЕЦЦЕ

Некалькі тыдняў у в. Падбярэззе не заварочвае смеццявоз.

Раней пытанню з вывазам цвёрдых камунальных адкідаў не было. Згодна з графікам раз на тыдзень камунальнікі апаражнялі смеццевыя кантэйнеры, прызначаныя для паасобнага збору смецця. "Папера", "пластык", "шкло" — пра неабходнасць сартавання нагадваюць надпісы на

баках.

Перапоўненыя кантэйнеры з рэзкім спецыфічным пахам прыцягвае бадзяжных сабак ды крумкачоў. Ім нават не даводзіцца турбавацца ў пошуках ежы, паколькі адыходы перавальваюць далёка за краі бакаў.

Старэйшына в. Падбярэззе Ірына Палякова пат-

лумачыла, што яны не апаражняюцца ўжо больш за два тыдні. Вось і думаюць галоўныя «пастаўшчыкі» адыходаў, жыхары вуліцы Садовай, куды падзець смецце, якога назапасілася вышэй кантэйнерных «дахаў».

Па матэрыялах www.pridvinje.by/2013/09

МОГІЛКІ "КОПЦІ" ЗАСТАЛІСЯ БЕЗ ВАДЫ ...

Каля 15 гадоў таму з мэтай "разгрузгрузкі" могілак" Мазурына ", для пахавання памерлых у 16 кіламетрах ад Віцебску быў адведзены новы зямельны ўчастак недалёка ад пасёлка Копці . Могілкі лічыцца гарадскім і абслугоўваюцца ЖКГ Віцебскага гарвыканкама.

Незадоўга да адкрыцця могілак мясцовыя дзяржаўныя СМІ заклікалі запэўнівалі віцябчанаў, што да кладоў "Копці" будзе хадзіць гарадскі грамадскі транспарт, што гэта будзе новы пагост уладкаваны па еўрапейскім узору.

На жаль, словы чыноўнікаў, як гэта нярэдка бывае, апынуліся пустым званам. І толькі дзякуючы настойлівасці ініцыятыўнай групы гараджанаў, чые сваякі там пахаваныя, мясцовая ўлада ўвяла гарадскі аўтобусны маршрут № 31 "Віцебск - Копці". Ён курсіруе ўсяго 2 разы на працягу дня.

Доўга давялося абіваць парогі ўладных структураў і з нагоды могілаквых дарог, пакуль нарэшце іх ня заасфальтавалі.

А ў гэтым годзе новая пошасць: афрыканская чума свіней. Свінагадоўчы комплекс у Капцях па зразумелых прычынах ліквідавалі. Паколькі вытворчасць спынена, то і

вада, закальцаваная ад свінакомплексу, перастала паступаць у рэзервуар, усталяваны на могілках "Копці".

Праўда, спецкамбінат рытуальных паслугаў, у чым падпарадкаванні знаходзяцца гарадскія могілкі, заключыў з віцебскім "Гардармост" дагавор, згодна з якім падрадчык па заяўцы абавязаны прывозіць ваду машынамі - вадавоз і зліваць у ёмістасць на могілках. Але вось бяда. Па словах начальніка віцебскіх гарадскіх могілак Алены Сарокінай, ужо другі тыдзень запар "Гардармост", спасылаючыся на адсутнасць саляркі, не выконвае свае дагаворныя абавязацельствы, хоць грошы спецкамбінат пералічвае своєчасова. Тым часам грамадзяне, якія наведваюць магілы сваіх родных і блізкіх, пакутуюць з-за адсутнасці вады: рукі не памыць, кветкі не паліць. Ды і па санітарным нормам вада на могілках павінна быць.

Дзіўна, але сакратар

прыёмнай начальніка Віцебскага ЖКГ, пачуўшы па тэлефоне скаргу чытача "Віцебскага кур'ера", са здзіўленнем паведаміла, маўляў, не на могілках жывяце, што ўжо так прыспічыла з вадой?!

Паводле: "Віцебскі кур'ер"

АБ'ЯВА

- Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Покліч Волі» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.
- Калі парушаны вашы правы спажываўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты «Покліч Волі».

Наша газета стала размяшчацца на партале <http://kamunikat.org/>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/poklicz_voli.html яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

КАЛІЙНЫ СКАНДАЛ

БАЎМГЕРТНЕР, НА ВЫХАД!

Гендырэктар «Уралкалія», падобна, вось-вось пакіне менскую «амерыканку» - сумна вядомую турму КДБ.

На нарадзе 19 верасня **Аляксандр Лукашэнка** заявіў: «Калі расійскія следчыя будуць зацікаўлены ў экстрадыцыі расейскага грамадзяніна Баўмгертнера, які намізатрыманы, то я тут не бачу асаблівых перашкод. Мы за яго абсалютна не трымаемся».

Гэта «не трымаемся» гучыць дзіўна нязмушана пасля таго, як расійскага топ-мэнэджэра, вераломна арыштаванага ў Беларусі 26 жніўня, толькі лянны не назваў закладнікам калійнага канфлікту.

Маўр зрабіў сваю справу
Высновапросты: маўр зрабіў сваю справу, маўр можа выходзіць. Інакш кажучы, Лукашэнка, які рызыкаваў, пайшоўшы на дзёрзкі арышт важнай птушкі, па вялікім рахунку задаволены прамежковым вынікам.

Прычым ўздым рэйтыngu беларускага прэзідэнта за кошт раскошна пададзенай прапаганды святой вайны з праклятымі алігархамі - толькі пабочны эффект. Галоўнае ж тое, што абкладзены чырвонымі сцяжкамі **Сулейман Керымаў**, асноўны саўладальнік «Уралкалія», мабыць, ужо сто разоў пашкадаваў, што пайшоў у ліпені на бліцкрыг, раптам разарваўшы картэльнае

пагадненне з беларусамі, і цяпер ад граху далей гатовы прадаць сваю долю.

Гэта дае беларускаму боку шанец аднавіць сумесныя продажу стратэгічнага прадукту або, па меншай меры, зноў выйсці на ўзгадненне цэнавай палітыкі. У актыве Лукашэнкі і тое, што Крэмль праявіў ў гэтай гісторыі дзіўную стрыманасць, не палез у бутэльку (тыпу «нашых б'юць»), а наадварот, даў адмашку на прыезд у Мінск цэлай чарады «асоб, набліжаных да імператара».

Было ўражанне, што людзі, блізкія да Крэмля, ці ледзь не занялі ў прыёмнай Лукашэнкі чаргу, каб парадаваць падарункамі. Кіраўнік «Раснафты» Ігар Сечын паабяцаў касцюм лёгчы, але забяспечыць беларускія НПЗ сыравінай. Кіраўнік «Газпрома» Аляксей Мілер веў гаворку аб пракладцы другой галіны Ямала - Еўропы і іншых укладаннях. А Герман Грэф ад імя Ашчадбанка Расіі прывёз 800 мільёнаў даляраў інвестыцый для БелАЗа і Мазырскага НПЗ. Плюс намякнуў, што магчыма рэфінансаванне ранейшага мільярднага крэдыту «Беларуськалію».

У пачатку калійнай вайны гучалі галасы, што ўжо зараз-

то Лукашэнка даскакаўся, Масква размажэ яго па сценцы. І раптам - атракцыйнечуванай шчодрасці. З чаго б гэта?

Керымаў прамагнуўся

Падобна на тое, «Уралкалій» не ўзгадніў сваю новую стратэгію продажаў на сусветным рынку (прасцей кажучы, выйгрыш за кошт абвалу цэн) з адміністрацыяй расійскага прэзідэнта, адзначыў у каментары для Naviny.by аналітык BISS (Вільнюс) **Андрэй Елісееў**.

Беларускі бок, паводле яго слоў, па-майстэрску гуляе на супярэчнасцях паміж расійскімі бізнес-групамі. І ў гэтым канкрэтным выпадку, верагодна, «мела інсайдэрскую інфармацыю, што Крэмль не будзе моцна заступатца за «Уралкалій».

У выніку Акела прамагнуўся: **Керымаў** з трэскам прайграў бліцкрыг. Прычым яго долю ў «Уралкалій», згодна з слівы, можа купіць хто-небудзь з людзей Пуціна - напрыклад, Уладзімір Коган. А свежыя заявы Лукашэнкі аб тым, што «Уралкалій» фактычна банкрут, могуць збіць кошт пакета акцый, адзначаюць аглядальнікі. Гэта значыць, зноў жа, аказаць паслугу пуцінскім.

Іншая справа, што склеіць

разбіты гаршчок Беларускай калійнай кампаніі нават пасля змены ўладальніка «Уралкалія» будзе няпроста. І потым, сусветны рынак ужо адрэагаваў, на сёння ён практычна паралізаваны. За жнівень ўдалося паставіць на экспарт толькі 44 тысячы тон прадукцыі «Беларуськалія» - гэта дзве чайныя лыжкі на фоне ранейшых продажаў.

Так што дзірку ў беларускіх фінансах гэтым багаццем айчынных нетраў ў бліжэйшай перспектыве не задзелаўся. Застаецца верны спосаб - раскучваць Крэмль на прэферэнцыі па палітычных меркаваннях. І ў гэтым плане для Менска таксама складаецца па-свойму спрыяльная кан'юнктура. Той выпадак, калі каму вайна, а каму маці родна.

Маецца на ўвазе канфлікт Масквы з Кіевам. Украіна, падобна, канчаткова адрываецца, падпісанне пагаднення аб асацыяцыі з ЕС на мазі, у сярэдзі яго ўхваліў урад краіны. Надзеі Масквы зацягнуць «славянскую сястру» ў Мытны саюз ідуць прахам. Армения ў гэтым сэнсе для замены відавочна нераўназначна. Такім чынам, каб еўразійскі праект Пуціна не сарваўся, крытычна важная лаяльнасць Лукашэнкі.

Менск возьме даніну за ўдзел у Еўразійскім саюзе

У тым, што Уладзімір Пуцін не стаў сварыцца з беларускім калегам з-за калійнай справы, «геапалітычны фактар мае вялікае значэнне», лічыць **беларускі палітолаг Алесь Лагвінец**. Калі мець на ўвазе непажаданы для расейскага кіраўніцтва еўрапейскі трэнд Украіны, то «Крамлю складана было б весці эканамічную вайну на два заходнія фронты», адзначыў Лагвінец у каментары для Naviny.by.

Паводле яго слоў, Лукашэнка спрабуе працягнуць гандаль, падымаючы цану свайго ўдзелу ў Еўразійскім саюзе. «Не думаю, каб Крэмль пайшоў на вялікія саступкі інстытуцыйнага плана. Хутчэй за ўсё, гаворка будзе ісці аб кароткатэрміновых выгодах для Мінска ў выглядзе павелічэння нафтавай квоты, зніжэння цэны на газ, новага крэдыту», - прагназуе Лагвінец.

Сапраўды, хоць Сечын у Мінску і запэўніваў, што беларускія НПЗ не апынуцца на падсмоктванні, расійскае Мінэнерга слівамі праз СМІ працягвае палыхаць зніжэннем паставак нафты па трубах у чацвёртым квартале. Яшчэ важней пытанне аб

(працяг на стар. 4)

НУ І НУ!..

ЗАЙМАЛЬНАЯ МАДЭРНІЗАЦЫЯ

На Ляхавіцкі льнозавод купілі абсталяванне, якое ніяк не змяшчаецца ў цэхі.

Аляксандр Якабсон жорстка крытыкаваў кіраўніцтва Белаграсэрвісу і Ляхавіцкага льнозавода за неэфектыўную работу па мадэрнізацыі прадпрыемства.

У рамках кантролю за выкананнем даручэнняў Лукашэнкі па выхадзе лянной галіны на эфектыўную працу, старшыня Камітэта дзяржкантролю Аляксандр Якабсон азнаёміўся з сітуацыяй на ААТ «Ляхавіцкі

льнозавод» і правёў рабочую нараду па дадзенай тэме з удзелам зацікаўленых.

Якабсон жорстка раскрытыкаваў кіраўніцтва прадпрыемства і кіраўніка ААТ «Белаграсэрвіс» Лабушаву за няздольнасць забяспечыць эфектыўную мадэрнізацыю льнозавода.

Высветлілася, што закупленае Белаграсэрвісу для ААТ «Ляхавіцкі льнозавод» абсталяванне не месціцца

ў наяўныя цэхі. Не хапае ні даўжыні, ні вышыні будынка.

У выніку паўстала неабходнасць распрацоўкі новага бізнес-плана, які прадугледжвае будаўніцтва дадатковага будынка, што, натуральна, прывядзе да падаражэння праекта. На думку спецыялістаў Камітэта дзяржкантролю тэрміны акупнасці новага бізнес-плана настолькі вялікія, што не дазваляюць казаць пра эфектыўнасць яго рэалізацыі.

Непрыемны асадак пакінула і азнаямленне з тэрыторыяй і цэхамі прадпрыемства (бруд звонку і безгаспадарчасць унутры). Шмат пытанняў паўстала да дырэктара льнозавода і па адсутнасці нармальнага ўмоў для працы рабочых.

У ходзе праведзенай нарады Якабсон раскрытыкаваў мясцовыя ўлады, якія не выканалі даручэнне Лукашэнкі па завяршэнні ўборкі лёну да 25 верасня - у аптымальных тэрмінах. У цяперашні час у Брэсцкай вобласці паднята толькі 48 % льнотрасты ад плана вытворчасці. Адсюль і праблемы з якасцю льновалакна. Нават нягледзячы на тое, што характарыстыкі льнотрасты, атрыманай у Брэсцкай вобласці вышэй чым у іншых рэгіёнах краіны, яны не дацягваюць да патрэбных параметраў.

kgk.gov.by

ПАЛІТЫЧНЫЯ ВЯЗНІ

МІКАЛАЙ АЎТУХОВІЧ У ЗНАК ПРАТЭСТУ ЎСКРЫЎ САБЕ ЖЫВОТ

Пра гэта са спасылкай на крыніцу ў гродзенскай турме №1 піша «Платформа».

Два гады запар Мікалаю Аўтуховічу выносяць спагнанні ў той час, калі сканчаюцца пакаранні, накладзеныя раней. «Платформа» піша, што 4 верасня, калі вязню заставаўся месяц да пагашэння ўсіх парушэнняў, на яго было накладзена новае спагнанне. Гэта пазбавіла яго магчымасці атрымаць пасылку і перадачу, сустрэцца са сваякамі.

Па непацверджанай інфармацыі, прычынай спагнання стала адсутнасць Аўтуховіча 26 жніўня на сваім спальным месцы пасля адбою.

Па версіі з той жа ананімнай крыніцы, эмацыйная рэакцыя Аўтуховіча на спагнанне тлумачыцца тым, што вязень старанна сыходзіць ад любых парушэнняў: «Яму, як вайскоўцу, не цяжка ўстаць раніцай і своєчасова легчы спаць. Ён прызвычаіўся да такога рэжыму. Прызвычаіўся і па паўгода ні з кім не размаўляць, кажучы ў дзень па пары дзяжурных фраз — абы не даваць нагоды да далейшых правакацый».

Калі за Аўтуховічам замацуецца статус злоснага парушальніка, тэрмін яго зняволення можа быць падоўжаны.

Таксама вязню можа быць

прызначаны прэвентыўны нагляд пасля вызвалення. Для такіх выпадкаў існуе артыкул 411 Крымінальнага кодэкса — злоснае непадпарадкаванне патрабаванням адміністрацыі выпраўленчай установы, што выконвае пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі.

Мікалаю Аўтуховіч — прадпрымальнік з Ваўкавыска, ветэран-«афганец». Упершыню быў арыштаваны ў кастрычніку 2005 года. Абвінаваціўшы ў нявыплаце падаткаў, яго асудзілі на тры з паловай гады. Ён быў адным з шасці палітзняволеных, вызваленых у выніку жорсткіх санкцый ЗША і ЕС.

Мікалаю Аўтуховіч другі раз быў арыштаваны 8 лютага 2009 г., асуджаны 6 мая 2010 г. Вярхоўным судом Рэспублікі Беларусь па ч. 3 арт. 295 КК (незаконныя дзеянні ў адносінах да агнястрэльнай зброі, боепрыпасаў і выбуховых рэчываў) да 5 гадоў і 2 месяцаў пазбаўлення волі ва ўмовах строгага рэжыму.

Рашэннем суда ад 17 студзеня 2012 г. умовы адбыцця пакарання былі змененыя на больш жорсткія, пераведзены з калоніі № 5 у Івацэвічах у турму № 1 г. Гродна.

РАСІЙСКІЯ СМІ ПРА БЕЛАРУСЬ

«АРГУМЕНТЫ И ФАКТЫ»: ЛУКАШЭНКІ НЕ СТАНЕ Ё 2015 ГОДЗЕ

Беларускі кіраўнік паставіў краіну на мяжу эканамічнага абвалу, піша расійскае выданне

Арышт беларускімі ўладамі гендырэктара расійскай кампаніі **«Уралкалій» Уладзіслава Баўмгертнера** зноў паставіў Беларусь на мяжу эканамічнага абвалу (ужо трэцяга за апошнія 4 гады — услед за абваламі 2009 і 2011 гадоў), а прэзідэнцкі рэйтынг Аляксандра Лукашэнкі — пад пагрозу падзення да новага гістарычнага мінімуму, пасля якога ён ужо не зможа быць выбраным прэзідэнтам у 2015 годзе, **піша Міхаіл Тульскі, прэзідэнт расійскага даследчага цэнтра «Палітычная аналітыка».**

Прыхільнікі Лукашэнкі часта кажуць пранібыта «эканамічны цуд» і «інавацыйны цуд», якія прадэманстравала «мадэль Лукашэнкі».

Насправеж цуды дэманструе зусім **неэканоміка Лукашэнкі, а яго фальшывая статыстыка і агрэсіўная прапаганда.**

Зрэшты, «паказчыкі» гэтыя разбіваюцца ў пух і прах пры першым жа супастаўленні з лічбамі вытворчасці ў натуральных велічынях, якія нязменныя пры любых коштах.

Так, лукашэнкаўская статыстыка кажа, што **нібыта ВУП у 2012 годзе** дасягнуў 193% да ўзроўню 1990 года, але галоўны паказчык любой эканомікі — вытворчасць электраэнергіі — зваліўся з 39,5 млрд кВт/г у 1990 годзе да 30,8 млрд кВт/г у 2012 годзе, гэта значыць складае толькі 78% ад узроўню 1990 года.

Прамысловую вытворчасць

лукашэнкаўская **статыстыка-эквілібрыстыка** малое ў 2012 годзе на ўзроўні нібыта 258% да 1990 года. У натуральным жа выражэнні нічога такога і блізка няма: галоўны артыкул беларускага экспарту — перапрацоўка нафты — звалілася з 39,442 млн т у 1990 годзе да 21,667 млн т у 2012 годзе, гэта значыць складае толькі 55% ад узроўню 1990 года.

Беларускага экспартнага тавару № 2 — мінеральных угнаенняў (амаль выключна калійных) — у 1988 годзе выпушчана 6,7 млн т, а ў 2013 годзе чакаецца вытворчасць у лепшым выпадку 5,3 млн т, гэта значыць на ўзроўні 79% ад пікавых савецкіх паказчыкаў.

Такая ж сітуацыя і ў будаўніча-інвестыцыйнай сферы: лукашэнкаўская статыстыка кажа пра нібыта 224% да ўзроўню 1990 года, натуральныя ж паказчыкі дэманструюць зусім іншую сітуацыю: у **1989 годзе пабудавана 5,650 млн м2 жылля, а ў 2012 годзе — 4,487 млн м2 або 79% да ўзроўню 1989 года.**

І калі ў 2009 годзе Аляксандру Рыгоравічу ўдалося такім шляхам не дапусціць падзення свайго электаральнага рэйтыngu, то на мяжы **2010–2011 гадоў атрымалася роўна адваротнае:**

Лукашэнка справакаваў нечакана моцную рэакцыю ў адказ расейскіх уладаў, якія замянілі занадта льготныя 50%-я кошты на газ, нафту

і нафтапрадукты менш льготнымі і больш набліжанымі да рынкавых (якія ў пачатку 2011 года да таго ж яшчэ і выраслі).

У выніку таварны дэфіцыт **знешнегандлёвага балансу Беларусі вырас у 1 квартал 2011 года з 1,2 да 3 млрд даляраў** (з якіх 90% прыйшлося на РФ), у Беларусі паўстаў сур'ёзны дэфіцыт валюты, які яшчэ больш вырас пасля крытычных рэпартажаў расейскага ТБ. Вынікам стаў абвал курсу беларускага рубля да даляра ў 3 разы, амаль таксама выраслі і кошты і, адпаведна, збыднела беларускае насельніцтва.

У выніку, у верасні 2011 года рэйтынг Лукашэнкі ўпаў, **па дадзеным НІСЭПД, да 20,5%**, стаўшы самым нізкім за ўсю 17-гадовую гісторыю вымярэння рэйтыngu Лукашэнкі. Пасля гэтага, вядома, Лукашэнка запанікаваў і пагадзіўся прадаць «Белтрансгаз» «злым расейскім алігархам» нават танней таго кошту, які ён да абвалу называў «моцна заніжаным» і «рабаўніцкім».

Пасля таго, як **Расея атрымала «Белтрансгаз»**, яна ў пачатку 2012 года знізіла для Беларусі кошт на нафту на 10%, а на газ — на 28%, рэальная ж зніжка была яшчэ вышэй, так як сусветныя кошты нафты і газ зноў выраслі на 10–20%.

Увогуле, Расея зноў стала прадаваць Беларусі нафту прыкладна на 45%, а газ — на 50% танней сусветных коштаў. Пры гэтым на мяжы

2012–2013 гадоў Расія зноў панізіла кошты на нафту і газ для Беларусі на 3–5%. У выніку гандлёвы баланс з дэфіцытнага стаў прафіцытным, сітуацыя ў эканоміцы стала наладжвацца, зарплаты і пенсіі сталі набліжацца да таго ўзроўню, які быў да абвалу.

Цяпер жа эканоміка Беларусі зноў забарахліла: калі ў 1 паўгоддзі 2012 года ў Беларусі **быў таварны прафіцыт знешняга гандлю** (экспарт перавышаў імпорт) ў 1,9 млрд даляраў, то ў 1 паўгоддзі 2013 года ён змяніўся **таварным дэфіцытам у 1,7 млрд, прычым усё больш нарастаючым:** у 1 квартале імпорт перавышаў экспарт на 0,6 млрд, а ў 2 квартале — ужо на 1,1 млрд. экспарт беларускіх тавараў зваліўся з 25,3 млрд у 1 паўгоддзі мінулага года да 19,2 млрд у 1 паўгоддзі гэтага або на 24%. У гэтай сітуацыі нават хітрая лукашэнкаўская статыстыка вымушаная паказваць спад у прамысловасці ў 6–10% у траўні-ліпені і ВУП на 0,5% у 2 квартале (да тых жа перыядаў мінулага года) — рэальны спад, вядома, яшчэ больш.

У гэты раз, **падобна, паўторыцца варыянт 2011 года**, калі «бяскрыўдная» гульня «ў вайну» прывяла да сур'ёзных эканамічных санкцый з боку Расеі, вынікам якіх стаў абвал у 3 разы як беларускага рубля, так і рэйтыngu Лукашэнкі.

Спачатку млявы канфлікт Лукашэнкі з «Уралкаліем»

ужо прывёў да прыкметнага падзення цэнаў на калійныя ўгнаенні, якія з'яўляюцца другім пасля нафтапрадуктаў **артыкулам беларускага экспарту (7%) і даходаў беларускага бюджэту (10%):** калі ў мінулым годзе беларускія вытворцы прадавалі яго ў далёкае замежжа па 742 даляраў за тону, то ў гэтым годзе — па 638, прычым для кітайцаў зробленая яшчэ вялікая зніжка — да 593 даляраў.

Пасля канфлікту ж Лукашэнкі з «Уралкаліем» аналітыкі загаварылі пра зніжэнне кошту да 270–300 даляраў!

Напрыклад, пакуль Мінфін РФ не адмаўляецца ад прадастаўлення Беларусі чарговага крэдыту ў 440 млн. даляраў, а можа ж і адмовіцца: бо знешняя пазыка Беларусі ўжо дасягнула 16 млрд. даляраў і наўрадці краіна ў стане іх аддаць...

Пасля ўсіх «мер уздзеяння» з боку Расеі яшчэ больш павялічыцца дэфіцыт гандлёвага балансу Беларусі, які расце і без таго. А за ім непазбежна рушыць услед і новы абвал беларускага рубля і, як следства, новае збыдненне насельніцтва Беларусі, якое прывядзе **да падзення рэйтыngu Лукашэнкі да новага гістарычнага мінімуму ў 10–15%**, пасля якога яму будзе ўжо не падняцца вышэй за 25% да выбараў прэзідэнта 2015 года, а гэта будзе азначаць непазбежнае паражэнне.

ВАКОЛ ХАКЕЯ

ЧАВУСАЎ: РОЗГАЛАС ВАКОЛ МЕНСКАГА ЧЭМПІЯНАТУ ЎЖО ДАЎ ПЛЁН

Аляксандар Лукашэнка абавязаў застрахаваць страты ў выпадку адмены, байкатавання або пераносу тэрмінаў чэмпіянату сьвету па хакеі.

Ці азначае такое рашэнне, што Лукашэнка на самой справе асьцерагаецца байкоту, ці гэта звычайная бюракратычная працэдура? Ці можна сказаць, што байкот менскага чэмпіянату яшчэ магчымы, і ці прыедуць на яго ўсе асноўныя хакеісты? На гэтыя пытаньні адказвае юрыст і палітолаг **Юры Чавусаў.**

— **Ці кіраўнік Беларусі сапраўды асьцерагаецца байкоту чэмпіянату, ці страхаваньне — гэта звычайная працэдура, якая існуе ва ўсіх краінах?**

— Страхаваньне арганізатарамі буйных міжнародных спартовых спаборніцтваў — упрынцыпе, звычайная рэч. Страхуюцца тыя пагрозы, якія могуць перашкодзіць ці сапсаваць правядзеньне гэтых мерапрыемстваў. А пагрозы вынікаюць з тых рызыкаў,

якія ёсць у наяўнасці. І выдзяленне ва ўказе Лукашэнкі сярод рызыкаў менавіта байкатавання альбо пераносу азначае, што такая рызыка сапраўды ёсць.

Я думаю, наўрад ці гэты ўказ з'явіўся ў такой форме паволі самога Лукашэнкі. Я мяркую, магчыма аб'явіць за два-тры гады да чэмпіянату. Але калі засталася некалькі месяцаў, калі ўжо атрымаў будучы чэмпіянат сьвету. Напэўна, гэты ўказ пакліканы супакоіць камэрцыйных партнёраў, Міжнародную фэдэрацыю хакею, дырэкцыю правядзеньня чэмпіянату. Маўляў, калі нешта здарыцца, то страты будучы кампэнсаваныя і камэрцыйныя партнёры гэтых арганізацый не пацерпяць.

— **Ідэя байкоту абмяркоўваецца даволі доўга, але выглядае, што байкот ня надта верагодны.**

Ці сапраўды байкот яшчэ магчымы, ці наадварот, тэндэнцыя зараз іншая і байкот малаімаверны?

— Хоць размовы пра магчымы байкот будуць актывізоўвацца і надалей, сама магчымасць пераносу чэмпіянату цяпер мінімальна. Гэта было магчыма аб'явіць за два-тры гады да чэмпіянату. Але калі засталася некалькі месяцаў, калі ўжо стартаваў той сезон, у які ўпісаны гэты чэмпіянат — то, натуральна, фэдэрацыя хакею — па добрай волі ці нават пад нейкім ціскам — наўрад ці на гэта пойдзе.

Хаця вельмі верагодны не агульны байкот і не байкот з боку асобных зборных — асобныя спартоўцы могуць на знак пратэсту супраць правядзеньня чэмпіянату ў аўтарытарнай краіне заявіць пра свой няўдзел у гэтым чэмпіянаце.

Адзначу й іншы аспект гэтай справы. Пратэсты супраць правядзеньня Чэмпіянату сьвету па хакеі ў Беларусі былі заўважаны міжнароднымі спартовымі ўладамі, і сёлета ў траўні на міжнароднай канфэрэнцыі міністраў у межах UNESCO была прынятая дэкларацыя, якая ў тым ліку заклікала арганізатараў спартовых спаборніцтваў пры вызначэнні месца правядзеньня ўлічваць і гуманітарны аспект. І гэта першы крок да ўвядзеньня тэмы правоў чалавека ў пералік тых крытэраў, якія вызначаюць месца правядзеньня буйных спартовых спаборніцтваў. Такім чынам, розгалас вакол менскага чэмпіянату ўжо даў плён, які адлюстраваны ў канкрэтных дакумэнтах міжнародных структураў.

Радые "Свабода"

Заснавальнік і рэдактар:
Салодкі Сяргей
Аляксандравіч

Адрас рэдакцыі: г. Віцебск,
3-я Мопраўская, д. 14,
тэл. 26-42-02, маб. +375299410197.
Газета выдаецца з траўня 2003 г.

Падпісана да друку 29.09.2013 у 18.05
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на бе-
ларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі,
не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна добраахвотнікамі.